

Επιλογικά στις δια των Αγίων σχέσεις Αγ. Όρους & Πελοποννήσου

/ [Πεμπτουσία](#)

Ο οσιομάρτυς Ευθύμιος († 1814) γεννήθηκε στη Δημητσάνα. Σπούδασε στη σχολή της πατρίδος του. Συμπλήρωσε τις σπουδές του στην Πατριαρχική Ακαδημία Κωνσταντινουπόλεως. Εργάστηκε στη Ρουμανία και παρασυρμένος αρνήθηκε τον Χριστό. Μετανοημένος πήγε στο Άγιον Όρος. Εκεί συμβουλευθηκε τον συντοπίτη του εξόριστο Πατριάρχη Γρηγόριο Ε΄ και κατέληξε στη σκήτη των Ιβήρων. Με αγώνες πολλούς ετοιμάστηκε για το μαρτύριο. Μαρτύρησε στην Κωνσταντινούπολη μόλις είκοσι ετών. Μέρος των τιμίων λειψάνων του φυλάγονται στο Άγιον Όρος. Οι συμπατριώτες του έκτισαν κοινό ναό με τον ιερομάρτυρα Γρηγόριο Ε΄ στη Δημητσάνα[29].

Ο οσιομάρτυς Παύλος († 1818) γεννήθηκε στο Σοπωτό της επαρχίας Καλαβρύτων. Το επάγγελμά του ήταν σανδαλοποιός. Οι ιδιοκτήτες του εργαστηρίου του ζητούσαν μεγαλύτερο της συμφωνίας ενοίκιο και τον έκλεισαν στη φυλακή. Αργότερα, διασκεδάζοντας με φίλους του, στα περίχωρα της Τριπόλεως, αρνήθηκε την πίστη του, δίχως σοβαρή αιτία. Μετανοημένος πήγε στο Άγιον Όρος και κατέληξε στη σκήτη της Αγίας Άννης, όπου προετοιμάστηκε από έμπειρο πνευματικό για το μαρτύριο. Μαρτύρησε στην Τρίπολη δι΄ αποκεφαλισμού, αφού πέρασε από το Ναύπλιο και το Άργος. Το μαρτύριό του ενίσχυσε το φρόνημα των

υποδούλων χριστιανών. Η κάρα του φυλάγεται στην ιερά μονή Αγίου Νικολάου Βαρσών. Προς τιμή του ενδόξου οσιομάρτυρος ανηγέρθη ναός στην Τρίπολη. Τον βίο του έγραψε ο Ζακύνθιος ιερομόναχος Ιάκωβος Βερτσάγιας από την αγιορείτικη μονή Αγίου Παντελεήμονος και την ακολουθία του συνέθεσε ο μοναχός Χριστόφορος ο Λήμνιος[30]. Ναός του υπάρχει και στην ιδιαίτερη πατρίδα του, όπου σώζεται και το σπίτι του.

Ο ιερομάρτυς Γρηγόριος ο Ε΄ († 1821) γεννήθηκε στη ρασοτρόφο Δημητσάνα το 1745 από φτωχούς γονείς, τον Ιωάννη Αγγελόπουλο και την Ασημίνα Παναγιωτοπούλου. Μορφώθηκε καλά στην ιδιαίτερη πατρίδα του με δασκάλους τον θείο και ανάδοχό του ιερομόναχο Μελέτιο και τον ιερομόναχο Αθανάσιο Ρουσόπουλο. Κατόπιν σπούδασε στην Αθήνα, τη Σμύρνη και την Πάτμο. Μοναχός εκάρη στη μονή των Στροφάδων και κληρικός χειροτονήθηκε στη Σμύρνη το 1785. Το 1797 ανήλθε στον Οικουμενικό θρόνο. Και στη Σμύρνη και στην Κωνσταντινούπολη ανέπτυξε πλούσια ποιμαντική δράση. Αυτοεξόριστος παρέμεινε πολλά έτη στο Άγιον Όρος με βάση τη μονή Ιβήρων. Ενώ μπορούσε ν΄ αποφύγει το μαρτύριο το υπόμεινε, γιατί γνώριζε κι έλεγε πώς ο θάνατός του θα ωφελήσει τον λαό περισσότερο από τη ζωή του. Απαγχονίσθηκε στη μεσαία πύλη του Πατριαρχείου την ημέρα του Πάσχα στις 10.4.1821[31].

Τέλος, ο πρόσφατα αναγνωρισθείς από το Οικουμενικό Πατριαρχείο άγιος Ιωακείμ ο Παπουλάκης (1786-1868) ο Βατοπεδινός, και Ιθακήσιος στην περίοδο 1821-1827, κατά τον πρώτο βιογράφο του Π. Ραυτόπουλο, παρέμεινε στην Πελοπόννησο και φυγάδευε γυναικόπαιδα και ηλικιωμένους από τα παράλια της Ηλείας στα Επτάνησα με το καΐκι του ιερέως Ιωάννη Μακρή από την Κεφαλλονιά. Αναφέρεται επίσης ότι κήρυττε κι έκτιζε ναούς[32].

Στους παραπάνω βίους είναι γεγονός πως δεν έχουμε πλούσια στοιχεία γενικώς για τη ζωή των αγίων στην Πελοπόννησο. Οι σχέσεις πάντως των μονών του Αγίου Όρους μετά των της Πελοποννήσου είναι στενές μέχρι σήμερα. Πολλοί Πελοποννήσιοι μόνασαν και μονάζουν στον Άθωνα και σήμερα. Στην αφιλόδοξη αυτή εισήγησή μας αρκεσθήκαμε μόνο στις διά των αγίων σχέσεις των δύο μοναστηριοστόλιστων τόπων. Στην ιστορική μονή που φιλοξενούμεθα ιερά παράδοση αναφέρει πως δύο μαθητές-μοναχοί του οσίου Αθανασίου του Αθωνίτου (10ος αι.) αναχώρησαν της Μεγίστης Λαύρας και ο ένας ίδρυσε τη Λαύρα του Κιέβου και ο άλλος, ο Ευγένιος, την Αγία Λαύρα της Πελοποννήσου[33]. Τούτο μόνο ένα παράδειγμα.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι διά των αγίων σχέσεις μεταξύ των δύο αγιοτρόφων τόπων Αγίου Όρους και

Πελοποννήσου υπάρχουν διά των εξής γνωστών ιερών μορφών χρονολογικά: Οι αυτάδελφοι Συμεών και Θεόδωρος, Βλάσιος εξ Αμορίου, Σάββας ο Βατοπεδινός, Νείλος ο Εριχιώτης, Λεόντιος ο Μονεμβασιώτης, Νήφων ο Διονυσιάτης, Γεράσιμος ο Νέος Ασκητής, Λεόντιος ο Μυροβλύτης, Νείλος ο Μυροβλύτης, Ηλίας ο Αρδούνης, Ιερόθεος ο Ιβηρίτης, Κοσμάς ο Αιτωλός, Άνθιμος ο Κουρούκλης, Μακάριος Κορίνθου ο Νοταράς, οι οσιομάρτυρες Ευθύμιος και Παύλος, ο ιερομάρτυς Γρηγόριος ο Ε΄ και ο Ιωακείμ Παπουλάκης.

29. Ακολουθία και Μαρτύρια των αγίων νέων Οσιομαρτύρων Ευθυμίου, Ιγνατίου και Ακακίου. Συγγραφέντα υπό Ονουφρίου του Ιβηρίτου και εκδοθέντα υπό Ακακίου μοναχού Προδρομίτου κατά το 1862..., Παιανία Αττικής 1949.

30. Ακολουθία του Αγίου ενδόξου οσιομάρτυρος Παύλου του Νέου του εν Τριπόλει της Πελοποννήσου μαρτυρήσαντος, συντεθείσα παρά Χριστοφόρου ελαχίστου μοναχού και προσκυνητού του Λημνίου, Αθήναι 1937³. Μαξίμου Ιβηρίτου μοναχού, Ο Άγιος Νέος οσιομάρτυς Παύλος και τα περί της αγιοτόκου Αροανίας ή Σοπωτού Καλαβρύτων ιστορικά, Θεσσαλονίκη 1998.

31. Μαξίμου Ιβηρίτου μοναχού, Ο Εθνοϊερομάρτυς Άγιος Γρηγόριος ο Ε΄ και το Άγιον Όρος, Άγιον Όρος 1988.

32. Ραυτόπουλου Πάνου, Βίος και Πολιτεία του Οσίου Πατρός ημών Ιωακείμ του Ιθακησίου, Ιθάκη 1902. Ιωσήφ μοναχού, Ο Παπουλάκης Άγιος Ιωακείμ ο Βατοπαιδινός, Άγιον Όρος 1998². Κανέλλου Κ., «Ο Όσιος Ιωακείμ Ιθακήσιος», Εκκλησιαστική Αλήθεια 452, σ. 15.

33. Ευαγγελάτου Γ. Χρήστου, Αγία Λαύρα, Αθήναι 1971¹⁵, σ. 18. Λάππα Κώστα, Αγία Λαύρα Καλαβρύτων, Αθήναι 1975, σ. 3.

Πηγή: Μοναχού Μωυσέως Αγιορείτου – Άγιον Όρος και κόσμος 05. Σελ. 277-288